

Tijela stečajnog postupka

Zeljko, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:414397>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-27**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

TIJELA STEČAJNOG POSTUPKA

Mentor:

Doc. dr.sc. Ratko Brnabić

Student:

Ana Zeljko

Broj indeka: 1131850

Split, kolovoz 2017.

Sadržaj

1. UVOD	4
1.1. Definiranje problema i ciljevi rada:	4
1.2. Metode rada	4
1.3. Struktura rada.....	5
2. STEČAJ.....	6
2.1. Skraćeni stečajni postupak	7
3. TIJELA STEČAJNOG POSTUPKA	8
3.1. Sud	8
3.1.2. Otvaranje stečajnog postupka;.....	9
3.1.3. Otvaranje stečajnoga postupka bez provođenja postupka:.....	9
3.1.3. Izbor stečajnog upravitelja	10
3.1.4. Nadzor rada odbora vjerovnika	11
3.1.5. Određivanja nagrada stečajnom upravitelju	12
3.1.6. Odobravanje isplata vjerovnika	12
3.1.7. Donošenje odluke o zaključenju stečajnoga postupka i obustavi stečajnoga postupka	12
3.1.8. Donošenje odluka o svim ostalim pitanjima stečajnoga postupka, ako prema zakonu ne odlučuje drugo tijelo stečajnoga postupka :	13
3.2. STEČAJNI UPRAVITELJ	14
3.2.1. Izbor stečajnog upravitelja:	14
3.2.2. Imenovanje stečajnoga upravitelja:	15
3.2.3. Razrješenje stečajnoga upravitelja.....	15
3.2.4 Dužnosti stečajnoga upravitelja	15
3.2.5. Nadzor nad radom stečajnoga upravitelja	16
3.2.6. Odgovornost stečajnoga upravitelja	16
3.2.7. Završni račun	17
3.3.1 Odbor vjerovnika	18
3.3.2 Osnivanje odbora vjerovnika i imenovanje članova.....	18
3.3. 4 Zadaci odbora vjerovnika	19
3.3.5 Odgovornost članova odbora vjerovnika	20
3.3.6. Način rada odbora vjerovnika i donošenja odluka	20
3.3.7. Razrješenje članova odbora vjerovnika	20
3.4.1. Skupština vjerovnika.....	21
3.4.2 Vođenje skupštine i odlučivanje:.....	21

3.4.3. Pravo glasa na skupštini vjerovnika:.....	22
3.4.4. Ukidanje odluke skupštine vjerovnika:.....	22
3.5.1. Stečajna masa.....	23
3.5.2. Upis stečajne mase u sudski registar.....	23
3.5.3. Stečajni vjerovnici.....	23
ZAKLJUČAK.....	27

1. UVOD

„Za stečajni postupak kažemo da je izvanparnični postupak s brojnim posebnostima koji zahtijevaju kombinaciju pravila parničnog, izvanparničnog te ovršnog postupka. Sama posebnost stečajnog postupka je osobito izražena u broju i ovlaštenju tijela stečajnog postupka. Novi stečajni zakon u velikoj mjeri drukčije uređuju, osnivaju sastav i vlast. Zakonska rješenja iskazuju jasnu namjeru discipliniranja tijela stečajnog postupka. Uspješnost i funkcioniranje pojedinih zakonski rješenja pokazat će vrijeme kroz njihovu primjenu.“¹

1.1. Definiranje problema i ciljevi rada:

Problem rada je istražiti pravni značaj stečajnog postupka u gospodarstvu Republike Hrvatske. Cilj istraživanja je ispitati u kojoj mjeri brojne i česte izmjene stečajnog gospodarstva utječu na učinkovitost stečajnog postupka s posebnim osvrtom na tijelo stečajnog postupka.

1.2. Metode rada

U sklopu tematike i problema kojima se bavi rad koristiti će se sljedeće metode:

1. Metoda deskripcije – postupak jednostavnog opisivanja ili očitavanja činjenica i procesa. Korištena je u početnoj fazi istraživanja.
2. Metoda analize - analiza je misano, teorijsko i praktično rastavljanje svake složene spoznaje na njene komponente.
3. Metoda sinteze - povezivanje analizom dobivenih elemenata.
4. Statistička metoda - na temelju obilježja određenog broja elemenata neke skupine ili serije pojava, izvodi opći zaključak o prosječnoj vrijednosti obilježja.

¹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 6

1.3. Struktura rada

U uvodu rada definiran je problem istraživanja, ciljevi istraživanja te su navedene korištene znanstvene metode. Rad je podijeljen na četiri cjeline. U prvoj, uvodnoj cjelini je iznesen opis problema, objašnjeni su ciljevi rada, te metode koje se koriste za njihovo postizanje, kao i struktura sadržaja rada.

Druga cjelina objašnjava pojam stečaja, institucionalni i pravni okvir stečajnog postupka. U trećoj cjelini navedena su tijela koja sudjeluju u postupku i njihova zaduženja i ovlasti, te definicija i svrha stečajne mase kao i skupine vjerovnika koji sudjeluju u stečajnom postupku. Četvrta cjelina donosi zaključna razmatranja.

2. STEČAJ

Stečaj je sudski postupak, skupnog namirenja vjerovnika, unovčenjem imovine stečajnog dužnika i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima. Tijekom stečaja postoji mogućnost provođenja stečajnog plana radi održavanja djelatnosti stečajnog dužnika. Isto tako stečaj ne znači nužno i prestanak poslovanja. Za poduzeća u stečaju isto tako postoji šansa za oporavak poslova kroz restrukturiranje u stečaju. Hrvatski Stečajni zakon tumači stečaj ne samo kao nužnost izmirenja dugova nego kao i novu priliku za dužnika.²

Prema zakonu stečajni postupak se provodi kada za to postoje zakonom utvrđeni razlozi, a to su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost. Nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik ne može podmiriti svoje dospjele novčane obveze. A za neko poduzeće kažemo da je prezaduženo ako njegova imovina ne pokriva postojeće obveze odnosno ako visina njegovih obveza prelazi vrijednost njegove imovine.³

Na propisanom obrascu se sudu podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, obrazac sadržava podatke za identifikaciju dužnika i podnositelja prijedloga te popis imovine i obveza dužnika. Sam prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnosi ili vjerovnik koji učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i stečajnog razloga ili sam dužnik. Kada se podnese prijedlog više se ne može povući.

Prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka pravne osobe u ime dužnika ovlaštene su podnijeti:

- osoba ovlaštena za zastupanje dužnika po zakonu
- član upravnoga odbora dioničkoga društva
- likvidator dužnika
- član nadzornoga odbora dužnika, ako nema osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika po zakonu
- član društva s ograničenom odgovornošću ako dužnik nema nadzorni odbor, a nema osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika po zakonu.

² Dr. sc. Domagoj Sajter: Procedure i praksa restrukturiranja u stečaju u Republici Hrvatskoj; Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 47, 3/2010., str. 729

³ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 6.

O pokretanju stečajnog postupka isključivo je nadležan trgovački sud na čijem se području nalazi sjedište dužnika. Prvostupanjski postupak u stečajnom postupku provodi sudac pojedinac, a drugostupanjski sud donosi odluke o žalbi u vijeću koje čini tri suca.

O samom tijeku stečajnog postupka se može informirati na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova, ako zakonom nije drugačije određeno.

2.1. Skraćeni stečajni postupak⁴

Ova vrsta skraćenog stečajnog postupka može se provesti jedino ako su ispunjene kumulativno sljedeće pretpostavke:

1. Ukoliko nema zaposlenih;
2. Ako u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje ima evidentirane neizvršene osnove za plaćanje u neprekinutom razdoblju od 120 dana;
3. ako nisu ispunjene pretpostavke za pokretanje drugog postupka radi brisanja iz sudskoga registra

⁴ Garašić, J., (2017): Najznačajnije novine iz Stečajnog zakona iz 2015. Godine, izvorni znanstveni rad, Zagreb (str. 176-177)

2. TIJELA STEČAJNOG POSTUPKA

U samom procesu stečajnog postupka osim suda sudjeluje i tzv. izvansudska tijela (stečajni upravitelj, skupština vjerovnika i odbor vjerovnika.) Iako nije tijelo stečajnog postupka Financijska agencija (FINA) ima određene ovlasti u tijeku stečajnog postupka. FINA je zadužena za provođenje prodaje nekretnina na kojima postoji različna prava elektroničkom javnom dražbom.

Sam zahtjev za prodaju FINA-i dostavlja sud, sud je inače i dužan dostaviti izvadak iz zemljišne knjige i zaključak o prodaji kojima je utvrđena vrijednost nekretnine, način i uvjeti prodaje. Putem e-Oglasne ploče sudova se dostavlja rješenje o otvaranju stečajnog postupka.⁵

3.1. Sud

Glavno tijelo stečajnog postupka je sud. Sud u stečajnom postupku odlučuje o pokretanju prethodnog postupka radi utvrđivanja postojanja stečajnog razloga i provodi sam taj postupak. Prema stečajnom zakonu sud donosi odluku o pokretanju prethodnog postupka radi utvrđivanja postojanja stečajnog razloga . Također stečajni zakon propisuje da sud donosi odluku o pokretanju prethodnog postupka radi utvrđivanja pretpostavki za otvaranje stečajnog postupka. ⁶ Sama pretpostavka za otvaranje stečajnog postupka ne odnosi se samo na postojanje stečajnog razloga već je važno utvrditi i jeli prijedlog podnijela ovlaštena osoba. U većini slučajeva sud može na vrlo jednostavan način utvrditi jeli prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnijela ovlaštena osoba. Ukoliko se ispostavi da osoba koja je podnijela prijedlog za to nije ovlaštena, sud će prijedlog odbaciti kao nedopušten te neće niti donijeti rješenje o pokretanju prethodnog postupka.

Ukoliko zakonom nije drukčije određeno sam prijedlog za otvaranje stečajnog postupka mogu podnijeti vjerovnik i dužnik. Isto tako zakon određuje da prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad imovinom dužnika pojedinca je ovlašten podnijeti samo osobno dužnik pojedinac. Vjerovnik je ovlašten podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka nad pravnom osobom ako učini vjerojatnim: a) postojanje svoje tražbine i b) stečajnoga razloga.

⁵ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 6

⁶ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 115. st. 1

Sud je dužan ispitati dopuštenost prijedloga. Ako sud utvrdi da je prijedlog vjerovnika dopušten donijet će rješenje o pokretanju prethodnoga postupka.⁷

3.1.2. Otvaranje stečajnog postupka;

Sud donosi odluku o otvaranju stečajnog postupka, a samo otvaranje se može provesti na tri načina, a to su:

1) Otvaranje stečajnog postupka bez prethodnog postupka:⁸

- ako na temelju prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka utvrdi postojanje stečajnoga razloga,
- ako FINA podnese prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka u skladu s člankom 110. st. 1. SZ-a,
- ako osoba ovlaštena za zastupanje dužnika po zakonu odnosno dužnik pojedinac podnese prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka,
- ako vjerovnik podnese prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka, a dužnik prizna postojanje stečajnoga razloga,
- ako je prije otvoreni predstečajni postupak završio bez uspjeha.

3.1.3. Otvaranje stečajnoga postupka bez provođenja postupka:⁹

Ukoliko sud na temelju prijedloga kojega je podnio dužnik utvrdi da dužnikova imovina koja bi ušla u stečajnu masu nije dovoljna za namirenje troškova postupka ili je neznatne vrijednosti, sud neće provoditi stečajni postupak ako osobe koje imaju pravni interes za provođenje stečajnog postupka po pozivu suda ne predujme sredstva za namirenje troškova prethodnoga postupka i otvorenog stečajnoga postupka već će donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnoga postupka na temelju odredbe članka 132. SZ-a. Sud u rješenju o otvaranju i zaključenju stečajnoga postupka imenuje stečajnoga upravitelja, a primjenjuju se odredbe o izboru i imenovanju stečajnoga upravitelja u skraćenom

⁷ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 11-12

⁸ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 116.

⁹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 14

stečajnom postupku.¹⁰ U skraćenom stečajnom postupku izbor stečajnoga upravitelja obavlja se metodom slučajnog odabira s liste A i liste B stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda.

2) otvaranje stečajnoga postupka nakon provođenja prethodnoga postupka

„Ako je sud odlučio pokrenuti prethodni postupak u rješenju o pokretanju prethodnog postupka odmah će zakazati ročište radi očitovanja o prijedlogu za otvaranje stečajnoga postupka na koje će pozvati osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu, odnosno dužnika pojedinca, podnositelja prijedloga, pravne osobe koje za dužnika obavljaju poslove platnoga prometa i privremenoga stečajnog upravitelja ako je imenovan rješenjem o pokretanju prethodnoga postupka, a prema potrebi i druge osobe.“¹¹

Sud će odrediti ročište radi rasprave o pretpostavkama za otvaranje stečajnoga postupka i to najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka.¹² Sud će na ročištu, a najkasnije 3 dana nakon njegova zaključenja, donijeti rješenje o otvaranju stečajnoga postupka ili odbijanju prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka.¹³

Ako na ročištu radi očitovanja o prijedlogu za otvaranje stečajnoga postupka nije određeno ispitivanje gospodarsko-financijskoga stanja dužnika, sud može ročište radi očitovanja o prijedlogu za otvaranje stečajnoga postupka spojiti s ročištem radi rasprave o pretpostavkama za otvaranje stečajnoga postupka.¹⁴

3.1.3. Izbor stečajnog upravitelja

Izbor stečajnoga upravitelja u stečajnom postupku obavlja se metodom slučajnoga odabira s liste A odnosno liste B stečajnih upravitelja. Međutim, ako sud smatra da stečajni upravitelj izabran metodom slučajnoga odabira ne raspolaže stručnošću ili poslovnim

¹⁰ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 432.

¹¹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.15

¹² Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 128. st. 1

¹³ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 128. st 6

¹⁴ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 128. st5.

iskustvom potrebnim za vođenje stečajnoga postupka, za stečajnoga upravitelja može izabrati drugu osobu s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda.¹⁵

3.1.4. Nadzor rada odbora vjerovnika

O osnivanju odbora vjerovnika u pravilu odlučuju vjerovnici na skupštini vjerovnika. Zakon propisuje da sud nadzire rad odbora vjerovnika, ali sud može, radi zaštite interesa vjerovnika u stečajnom postupku, prije prvoga ročišta vjerovnika (izvještajnoga ročišta) i osnovati odbor vjerovnika i imenovati njegove članove.¹⁶

Odbor vjerovnika ima djelokrug poslova koji se svode na dužnost nadziranja stečajnoga upravitelja i pomaganja stečajnom upravitelju u vođenju poslova. Uloga suda u nadziranju odbora vjerovnika je da prati obavljali odbor vjerovnika svoj djelokrug poslova – razmatra li na sjednicama odbora vjerovnika izvješća koja mu dostavlja stečajni upravitelj, je li odbor vjerovnika pregledao poslovne knjige i cjelokupnu dokumentaciju koju je preuzeo stečajni upravitelj u trenutku preuzimanja dužnosti stečajnog upravitelja, obavještava li i na koji način vjerovnike o tijeku stečajnog postupka i o stanju stečajne mase, daje li pravovremeno odobrenja predračuna troškova stečajnoga postupka koje mu podnosi stečajni upravitelj. U slučaju da odbor vjerovnika ne obavlja poslove ili ih ne obavlja uredno sud može sazvati sjednicu odbora vjerovnika i na njima sudjelovati te ukazivati na propuste odbora vjerovnika u obavljanju poslova.¹⁷

Stečajni upravitelj je dužan brinuti o završetku započetih, a ne obavljenih poslova dužnika i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad imovinom dužnika. U tome smislu stečajni upravitelj će izvijestiti sud o takvim poslovima i zahtijevati da sud odredi započete poslove koje treba završiti tijekom stečajnoga postupka. Ako sud ima određene dileme može prije odluke zatražiti mišljenje odbora vjerovnika o nastavljanju započetih poslova. Sud zaključkom izdaje nalog stečajnom upravitelju za obavljanje započetih poslova ili mu daje obvezatnu uputu u vezi s poslom.

¹⁵ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 84

¹⁶ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 96. st 1.

¹⁷ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.16

3.1.5. Određivanja nagrada stečajnom upravitelju¹⁸

Stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova. Nagradu stečajnom upravitelju rješenjem određuje sud prema uredbi kojom Vlada RH utvrđuje kriterije i način obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima. Rješenje o određivanju nagrade i naknade troškova objavit će se na mrežnoj stranici e- Oglasna ploča sudova⁶². Pravo na žalbu imaju stečajni upravitelj, dužnik pojedinac i svaki stečajni vjerovnik⁶³

3.1.6. Odobravanje isplata vjerovnika¹⁹

Sud nakon ispitnoga ročišta donosi rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama koje se objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Stečajni vjerovnici namiruju se skupno i razmjerno nakon općeg ispitnoga ročišta a rješenje o utvrđenim tražbinama je pravna osnova namirenja. Ne mogu se namirivati stečajni vjerovnici čije tražbine nisu utvrđene rješenjem.

Stečajni vjerovnici čije su tražbine osporene i koji su upućeni u parnicu radi utvrđenja tražbine mogu na temelju pravomoćne odluke kojom se utvrđuje njihova tražbina i njezin isplatni red tražiti od suda ispravak tablice ispitanih tražbina. Presuda kojom se utvrđuje njihova tražbina i njezin isplatni također je osnova za namirenje tražbine.

3.1.7. Donošenje odluke o zaključenju stečajnoga postupka i obustavi stečajnoga postupka

Sud donosi odluke o zaključenju stečajnog postupka i obustavi stečajnoga postupka. Rješenje o zaključenju stečajnog postupka sud donosi ako prije otvaranja stečajnoga postupka utvrdi da imovina dužnika koja bi ušla u stečajnu masu nije dovoljna ni za namirenje troškova toga postupka ili je neznatne vrijednosti, a osobe koje imaju pravni interes za provedbom stečajnoga postupka ne uplate predujam za namirenje troškova prethodnog i otvorenog stečajnoga postupka.²⁰

Odmah nakon završetka završnog ročišta sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka. Rješenje i osnova zaključenja stečajnoga postupka objavit će se na mrežnoj stranici

¹⁸ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 94. st 5.

¹⁹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.18

²⁰ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 132. st 1. I 2

eOglasna ploča sudova. Rješenje se dostavlja tijelu koje vodi registar u kojem je dužnik upisan.

3.1.8. Donošenje odluka o svim ostalim pitanjima stečajnoga postupka, ako prema zakonu ne odlučuje drugo tijelo stečajnoga postupka :²¹

Sud odlučuje i o svim drugim pitanjima stečajnoga postupka pa tako između ostalog može odrediti provedbu naknadne diobe, odlučiti o prijedlogu dužnika pojedinca za oslobođenje od preostalih obveza, odlučiti o prijedlogu za opoziv oslobođenja dužnika od preostalih obveza, pozvati vjerovnike nižih isplatnih redova na prijavljivanje tražbina, odbaciti nepravovremenu prijavu tražbine, pozvati stečajne vjerovnike da isprave i dopune prijave tražbina, sud saziva skupštinu vjerovnika, vodi skupštinu vjerovnika, odlučuje o pravu glasa na skupštini vjerovnika, može ukinuti odluku skupštine vjerovnika ako je protivna zajedničkom interesu stečajnih vjerovnika te odlučuje o svim drugim pitanjima ako prema zakonu ne odlučuje drugo tijelo stečajnoga postupka.

²¹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.22

3.2. STEČAJNI UPRAVITELJ

Stečajni upravitelj je osoba koja je imenovana od strane stečajnog suca u rješenju o otvaranju stečajnog postupka ili osoba koju sukladno svojim pravima na skupštini odrede stečajni vjerovnici. Funkciju stečajnog upravitelja može obnašati fizička osoba koja ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit za stečajnog upravitelja i koji ima poslovno iskustvo potrebno za vođenje stečajnog postupka te je uvršten na listi stečajnih upravitelja. Pravilnikom o polaganju stručnog ispita, obuci i usavršavanju stečajnih upravitelja propisani su uvjeti za polaganje stručnog ispita za stečajnog upravitelja.²²

Ministar pravosuđa utvrđuje listu stečajnih upravitelja koja se također objavljuje i u Narodnim novinama. Stečajni upravitelj ima određena prava i obveze tijela dužnika pravne osobe kao što je zastupanje stečajnog dužnika, vođenje poslovanja dužnika ukoliko su stečajni vjerovnici donijeli odluku o nastanku poslovanja, također se brine o ostvarivanju dužnikovih tražbina, unovčava imovinu dužnika pa se za stečajnog upravitelja još kaže da je operativno tijelo stečajnog postupka. Na trajanje samog postupka i namirenje stečajnih vjerovnika uvelike utječe kvaliteta rada i pravovremeno poduzimanje aktivnosti od strane stečajnog upravitelja. Važno je i naglasiti da stečajni sudac ima pravo jednom stečajnom upravitelju dodijeliti najviše tri slučaja koje on vodi kako bi se smanjila odnosno ograničila mogućnost pogodovanja.

3.2.1. Izbor stečajnog upravitelja:²³

Sam proces izbora stečajnog upravitelja treba biti transparentan i sve osobe s liste stečajnih upravitelja moraju imati istu šansu da budu izabrane za stečajnog upravitelja. Ukoliko zakonom nije drukčije određeno izbor stečajnog upravitelja vrši se pomoću metode slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda.²⁴ Međutim ukoliko sud nije zadovoljan sa stečajnim upraviteljem koji je izabran ovom metodom, osobito ako smatra da nema dovoljno iskustva za vođenje stečajnog postupka može izabrati drugu adekvatnu osobu s liste stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda. Odabir druge osobe također se vrši pomoću metode slučajnog odabira.

²² Dostupno na: <https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/ostale-informacije/ispiti/ispit-za-stecajnog-upravitelja-6213/6213>

²³ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 25-26

²⁴ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 84.

3.2.2. Imenovanje stečajnoga upravitelja:²⁵

Stečajnoga upravitelja imenuje sud rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka na temelju izbora stečajnoga upravitelja koji je proveden metodom slučajnoga odabira. U obrazloženje odluke o imenovanju stečajnoga upravitelja mora biti naveden način izbora stečajnoga upravitelja i razloge ako je eventualno izabran drugi stečajni upravitelj, odnosno sud mora obrazložiti zbog čega smatra da prvotno izabrani stečajni upravitelj nije adekvatan za vođenje stečajnog postupka. Prije prihvaćanja dužnosti imenovani stečajni upravitelj će pred sudom dati izjavu da će savjesno, držeći se Ustava, zakona i pravnoga poretka Republike Hrvatske, obavljati dužnost. Nakon davanja izjave sud će stečajnom upravitelju predati potvrdu o imenovanju u kojoj je navedeno da je rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka ili drugim rješenjem imenovan za stečajnoga upravitelja određenoga stečajnog dužnika.

3.2.3. Razrješenje stečajnoga upravitelja

Stečajni upravitelj će se razriješiti na zahtjev odbora vjerovnika ili skupštine vjerovnika istekom godine i pol dana od dana održavanja izvještajnog ročišta ukoliko nije unovčio imovinu koja ulazi u stečajnu masu tako da može pristupiti završnoj diobi. Iz navedenog razloga sud ne može po službenoj dužnosti razriješiti stečajnog upravitelja.²⁶

Ukoliko stečajni upravitelj svoju dužnost obavlja neuspješno ili primjerice ako ne postupa po nalogu suda, sud može po službenoj dužnosti ili na zahtjev odbora vjerovnika ili skupštine vjerovnika razriješiti stečajnoga upravitelja i prije isteka roka od godinu i pol dana od održavanja izvještajnoga ročišta.²⁷ Prije Sud će omogućiti stečajnom upravitelju da se očituje prije donošenja same odluke, osim u slučaju ako važni razlozi ne zahtijevaju da se drukčije postupi.²⁸

3.2.4 Dužnosti stečajnoga upravitelja

Prilikom otvaranja stečajnog postupka sva prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnog upravitelja. Isto tako na stečajnog upravitelja prelaze prava dužnika pojedinca na

²⁵ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 26-27

²⁶ Ibid, str.29-30

²⁷ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 91. st.2.

²⁸ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 91. st.3.

upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu. Prilikom obavljanja dužnosti stečajni upravitelj dužan je postupati savjesno i uredno.

Jedna od dužnosti stečajnog upravitelja je i podnošenje na propisanom obrascu pisana izvješća o tijeku stečajnog postupka i o stanju stečajne mase i to minimalno jedanput u tri mjeseca. Izvještaje stečajni upravitelj mora dostaviti sudu i odboru vjerovnika.

Na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova objavljuje se pisana izvještaja. U samom izvještaju treba opisati samo tijek stečajnog postupka i stanje stečajne mase za vremenski period za koji se podnosi izvješće.

Osim redovnih pisanih izvješća stečajni upravitelj mora i dostaviti i pisana izvješća na zahtjev suda, odbora vjerovnika i skupštine vjerovnika.²⁹

3.2.5. Nadzor nad radom stečajnoga upravitelja

Sud, odbor vjerovnika i skupština vjerovnika vrše nadzor nad radom stečajnog upravitelja. Isto tako imaju ovlast u svako doba zatražiti obavijest ili izvještaje o tijeku stečajnog postupka i o stanju stečajne mase. Ukoliko stečajni upravitelj ne postupi prema nalogu suda, sud mu može odrediti novčanu kaznu do 10.000,00 kuna.³⁰

3.2.6. Odgovornost stečajnoga upravitelja

Stečajni upravitelj dužan je savjesno i uredno obavljati svoju dužnost držeći se pritom Ustava, zakona i pravnog poretka Republike Hrvatske. Ukoliko je svojom krivnjom povrijedio koju od svojih dužnosti, stečajni upravitelj je dužan nadoknaditi štetu svim sudionicima stečajnog postupka.³¹ U slučaju ako su radnici počinili štetu, stečajni upravitelj je odgovoran jedino ako je bilo propusta u njihovom nadzoru.³²

²⁹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.31-32

³⁰ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 32-33

³¹ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 92

³² Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str. 33

3.2.7. Završni račun

Nakon obavljanja svoje dužnosti stečajni upravitelj je dužan na propisanom obrascu položiti završni račun vjerovnicima. Završni račun sadržava:³³

a) **Račun prihoda i rashoda** – u ovom računu su navedene sve financijske promjene u obliku prihoda i rashoda tijekom stečajnog postupka prema kronološkom redosljedju. Kako bi se osigurala mogućnost ispitivanja navedenih podataka potrebno je priložiti sve potvrde, dokaze i bankovne izvratke.

b) Završnu bilancu - predstavlja računski, brojeani rezultat cjelokupne aktivnosti stečajnoga upravitelja u upravljanju i unovčenju predmeta stečajne mase. U slučaju nastavka poslovanja treba sadržavati prikaz postojeće imovine u trenutku polaganja završnog računa. Iz bilance se mora vidjeti kakvo je stanje mase zatečeno na početku stečajnoga postupka, kako je ono procijenjeno, koja su izlučna i razlučna prava istaknuta te koji su predmeti na kraju stečajnoga postupka unovčeni, koja su izlučna i razlučna prava realizirana, s kakvim je uspjehom stečajni upravitelj riješio pravne poslove koje nije u cijelosti ispunila nijedna ugovorna strana, kako je vodio sudske postupke i što se vratilo masi kroz pobijanje pravnih radnji stečajnoga dužnika. Također se mora dati informacija o obvezama stečajne mase, o eventualno neunovčenim predmetima stečajne mase.

c) Završni izvještaj stečajnoga upravitelja – treba prikazati i obrazložiti tijek stečajnoga postupka u obliku navođenja djelatnosti stečajnoga upravitelja. Treba prikazati i obrazložiti prikaze završnoga računa te razjasniti eventualna bitna odstupanja u odnosu na izrađeni pregled imovine i obveza na početku stečajnoga postupka. Prikazati iznose ostvarene unovčenjem imovine te obrazložiti eventualna bitna odstupanja pri unovčenju imovine u odnosu na procijenjenu vrijednost. Ako je ostala imovina koja nije unovčena obrazložiti razloge zašto je imovina ne unovčiva. U slučaju nastavka poslovanja treba iskazati rezultat poslovanja stečajnoga dužnika.

d) Završni (diobni) popis – predstavlja listu svih tražbina s naznakom njihovih vjerovnika koje će se uzeti u obzir pri završnoj diobi te prijedlog stečajnoga upravitelja o postotku namirenja tražbina. Ako nakon završne diobe ostaje određeni novčani iznos u stečajnoj masi

³³ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 95. st. 1

navesti razlog i prijedlog što s navedenim iznosom (npr. rezerviran za određene vjerovnike i slično).

3.3.1 Odbor vjerovnika

Odbor vjerovnika se osniva kako bi se zaštitili interesi vjerovnika te kako bi se vršio nadzor nad stečajnog upravitelja, isto tako pomaže u radu stečajnom upravitelju na način da mu daju određena odobrenja i mišljenja. Sam pojam odbora vjerovnika ne definira zakon, ali na način kako je osnovano moglo bi se reći da je to predstavničko tijelo vjerovnika koji obavlja kontrolu provođenja stečajnog postupka. Na samu ulogu i položaj odbora vjerovnika ima mnogo kritika, najčešće vjerovnici često prigovaraju da vjerovnici čije su tražbine veće, nameću izbor članova odbora vjerovnika te kroz sam odbor vjerovnika štite vlastite interese.

3.3.2 Osnivanje odbora vjerovnika i imenovanje članova

Skupština vjerovnika u pravilu osniva odbor vjerovnika, a sve kako bi se zaštitio interes vjerovnika . Sam odbor se može osnovati i imenovati prije prvog ročišta ako to sud smatra potrebnim radi zaštite interesa vjerovnika u stečajnom postupku.

Prilikom imenovanja članova vjerovnika važno je voditi računa da u njemu moraju biti zastupljeni: - stečajni vjerovnici s najvišim tražbinama, - stečajni vjerovnici s malim tražbinama, - predstavnik prijašnjih dužnikovih radnika, osim ukoliko stečajni vjerovnici sudjeluju s beznačajnim tražbinama.

Prema zakonu jedna fizička osoba odnosno jedna fizička osoba kao predstavnik pravne osobe može biti član u maksimalno pet odbora vjerovnika. Postoji pravilo da član odbora vjerovnika ne smije biti osoba koja nije dostojna imenovanja stečajnim upraviteljem, odnosno ako dužnik nastavlja poslovanja, osoba koja se na tržištu bavi istom djelatnošću kao i dužnik. Prema odredbama zakona proizlazi da smo fizička osoba, a ne pravna osoba može biti imenovana za člana odbora vjerovnika.

Broj članova mora biti neparan, a najviše deveta, a kao članovi moraju biti zastupljeni stečajni vjerovnici s najvišim tražbinama i vjerovnici s malim tražbinama. U složenijim stečajevima postoji mogućnost da se u odbor imenuje i neki stručni član koji može poboljšati kvalitetu rada odbora.

O osnivanju odbora vjerovnika kao što je prethodno navedeno odlučuju vjerovnici na skupštini vjerovnika. Međutim ukoliko je sud prethodno osnovao odbor vjerovnika, vjerovnici donose odluku treba li odbor zadržati ili će ga ukinuti, jer je jedna od osnovnih ovlasti skupštine vjerovnika osnivanje odbora vjerovnika. Vjerovnici tu odluku donose na izvještajnom ročištu ili na kojoj kasnijoj skupštini.

3.3. 4 Zadaci odbora vjerovnika³⁴

Dužnosti odbora vjerovnika su:

- nadzor stečajnog upravitelja i pomaganje u vođenju poslova
- praćenje tijeka poslovanja ako dužnik nastavlja s poslovanjem na temelju odluke skupštine vjerovnika
- pregled poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije te izdavanje naloga za promjenu prometa i iznosa gotova novca
- ovlastiti pojedine svoje članove za obavljanje pojedinih poslova iz svoga djelokruga

U okviru svoga djelokruga odbor vjerovnika osobito:

- 1) razmatra izvješća stečajnoga upravitelja o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne
- 2) mase
- 3) pregledava poslovne knjige i cjelokupnu dokumentaciju koju je preuzeo stečajni upravitelj
- 4) podnosi prigovor sudu na rad stečajnoga upravitelja
- 5) daje odobrenje na predračun troškova stečajnoga postupka
- 6) daje mišljenje sudu o unovčenju dužnikove imovine, kad sud to zatraži
- 7) daje odobrenje na predračun troškova stečajnoga postupka odnosno o radu stečajnoga dužnika, kad sud to zatraži daje mišljenje sudu o priznavanju opravdanih manjkova utvrđenih popisom imovine, kad sud to zatraži.

Ovlasti odbora mogu se podijeliti na:

- **obvezujuće** - odobrava predračun troškova stečajnoga postupka

³⁴ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 98

- **kontrolne** - kojima prvenstveno kontrolira rad stečajnog upravitelja i stanje stečajne mase,
- **savjetodavne** - kojima radi zaštite interesa vjerovnika daje mišljenje sudu oko unovčenja imovine.

Odbor vjerovnika može odlukom odrediti da se novac, vrijednosni papiri ili dragocjenosti pohrane ili ulože te gdje i pod kojim uvjetima (članak 220. stavak 1. SZ-a). Stečajni upravitelj

3.3.5 Odgovornost članova odbora vjerovnika

Članovi odbora imaju svoju odgovornost i dužni su razlučnim i stečajnim vjerovnicima nadoknaditi štetu ako su povrijedili koju od svojih zakonskih dužnosti. Osim odgovornosti, članovi odbora imaju pravo na naknadu za rad do visine prosječne dnevne plaće u Republici Hrvatskoj po danu koji provedu u obavljanju svojih dužnosti.³⁵

3.3.6. Način rada odbora vjerovnika i donošenja odluka

O samim pitanjima iz svoga djelokruga, odbor vjerovnik donose odluke na sjednicama uz uvjet da je nazočna većina ukupnog broja njegovih članova.³⁶ Sud na službenoj dužnosti ili na prijedlog stečajnog upravitelja ili većine članova odbora vjerovnika saziva prvu sjednicu odbora vjerovnika. Isto tako na toj sjednici će se izabrati predsjednik od strane članova, pa tako iduće sjednice odbora vjerovnika može sazvati i predsjednik odbora vjerovnika.³⁷

3.3.7. Razrješenje članova odbora vjerovnika

Ti su načina kako sud može razriješiti člana odbora vjerovnika, a to je:³⁸

- po službenoj dužnosti
- na zahtjev vjerovnika
- na osobni zahtjev

Prije donošenja konačne odluke mora se saslušati član odbora vjerovnika. Ukoliko se radi razrješenja broj članova smanji odnosno bude manji od tri člana sud će imenovati novog člana odbora vjerovnika

³⁵ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 100

³⁶ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 101

³⁷ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.40-41

³⁸ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 99.

Vjerovnici će moći već na prvom sljedećem ročištu vjerovnika isključiti člana koji je imenovan od strane suda i izabrati drugog člana odbora vjerovnika.

3.4.1. Skupština vjerovnika

Skupštinu vjerovnika saziva sud, a na mrežnoj stranici e-Oglasne ploča objavljuje se vrijeme i mjesto održavanja, kao i dnevni red skupštine. Posebnu skupštinu vjerovnika sud saziva ukoliko nisu donesene odluke o unovčenoj stečajnoj masi i obavljenim isplatama stečajnim vjerovnicima, odluke o sporovima i ostalim postupcima kao i ostalim bitnim pitanjima za tijek stečajnog postupka.

Skupština se saziva po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenih osoba (stečajnog upravitelja, odbora vjerovnika i stečajnih vjerovnika). Na skupštinu vjerovnika mogu sudjelovati svi stečajni vjerovnici, svi stečajni vjerovnici s pravom odvojenog namirenja, stečajni upravitelj i dužnik pojedinac. Sudjelovanje na skupštini podrazumijeva pravo pristupa, davanje izjava, traženje izvještaja, podnošenje prigovora, raspravljanje kao i ostale oblike diskusije.

Skupština vjerovnika ujedno je ovlaštena na izvještajnom ročištu ili kojem kasnijem ročištu osnovati odbor vjerovnika ukoliko nije osnovan, odnosno izmijeniti njegov sastav ili ga ukinuti, imenovati novoga stečajnog upravitelja, naložiti stečajnom upravitelju izradu stečajnoga plana te donošenje odluka i o drugim pitanjima bitnim za provedbu i završetak stečajnoga postupka u skladu sa Zakonom.

Na prvoj skupštini vjerovnika donose se najvažnije odluke za daljnji tijek stečajnog postupka. O samom tijeku stečajnog postupka odlučuju vjerovnici, a za provođenje odluka zadužen je stečajni upravitelj.

3.4.2 Vođenje skupštine i odlučivanje:³⁹

Sud je zadužen za vođenje skupštine vjerovnika i sastavljanje zapisnika odnosno sudac prema ZPP-a o rukovođenju glavnom raspravom i Sudskog poslovnika vrši i ostale poslove na skupštini koje su propisane zakonom kao što su sastavljanje tablica ispitanih tražbina na ispitnom ročištu, odlučivanje o valjanosti glasovanja, utvrđivanje prava glasa i rezultate glasovanja. U zapisniku sudac također utvrđuje koliko je osoba nazočno, pravo glasa,

³⁹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.44-45

rezultate glasovanja i potvrđuje odluku koja je donesena i na koji je način donesena, ujedno je dužan precizno i jasno navesti sadržaj odluka koji su vjerovnici donijeli na skupštinu.

Smatrat će se da je odluka donesena ako je zbroj tražbine stečajnih vjerovnika koji su glasovali za neku odluku viši od zbroja iznosa tražbine vjerovnika koji su glasovali protiv te odluke, ako Stečajnim zakonom nije drukčije određeno.

3.4.3. Pravo glasa na skupštini vjerovnika:

Na skupštini vjerovnika pravo glasa imaju stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene, ali ne i stečajni vjerovnici čije su tražbine osporene. Vjerovnik čija je tražbina osporena također može dobiti pravo glasa ako postojanje svoje tražbine dokazuje ovršnom ispravom iznimka je ako se javnom ili javno ovjеровljenom ispravom ne dokaže prestanak postojanja tražbine. Međutim ukoliko su ispunjene navedene pretpostavke, vjerovnici osporenih tražbina dobit će pravo glasa ako se na skupštini vjerovnika stečajni upravitelj i nazočni vjerovnici s pravom glasa tako slože.⁴⁰ Ukoliko se vjerovnici ne mogu dogovoriti o pravu glasa, odluku o tome donosi sud na skupštini rješanjem na kojem nije dopuštena posebna žalba. Pravo glasa nemaju vjerovnici stečajne mase, a vjerovnik nižih isplatnih redova imaju osim u slučaju ako su njihove tražbine utvrđene. Isto tako stečajni vjerovnici imaju pravo glasa do potpunog namirenja svoje tražbine.⁴¹

3.4.4. Ukidanje odluke skupštine vjerovnika:⁴²

Kako bi se spriječile nezakonite radnje u provođenju stečajnog postupka uveden je institut ukidanja odluke skupštine vjerovnika. Sud može ukinuti donesenu odluku ukoliko se protivi zajedničkom interesu stečajnih vjerovnika i to na podneseni zahtjev stečajnog vjerovnika koji nije nižeg isplatnog reda i stečajnog upravitelja. Na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova objavit će se rješenje kojim se ukida odluka skupštine vjerovnika.

⁴⁰ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 106. st.4.

⁴¹ Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb str.46

⁴² Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 108.

3.5.1. Stečajna masa

Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u trenutku pokretanja stečajnog postupka te imovinu koje se stekne za vrijeme trajanja stečajnog postupka. Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika.⁴³ Jedan od glavnih zadataka stečajnog upravitelja je da s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnog postupka dužan sastaviti sustavan pregled u kojem će navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena. Najvažnije obveze stečajne mase su troškovi stečajnog postupka i ostale obveze stečajne mase.

3.5.2. Upis stečajne mase u sudski registar

Novi Stečajni zakon izričito određuje i podatke koji se upisuju u sudski registar za stečajnu masu: 1. matični broj subjekta; 2. osobni identifikacijski broj; 3. naziv, koji se određuje tako da sadržava riječi “stečajna masa iza” i tvrtku odnosno naziv stečajnoga dužnika; 4. sjedište, koje se određuje prema adresi stečajnoga upravitelja; 5. ime i prezime stečajnoga upravitelja, njegov osobni identifikacijski broj i adresu prebivališta; 6. datum i broj rješenja kojim je određen upis stečajne mase u sudski registar i 7. rješenje o brisanju

3.5.3. Stečajni vjerovnici

Vjerovnike u stečajnom postupku možemo podijeliti na četiri skupine, a to su:

- stečajni vjerovnici,
- izlučni vjerovnici,
- razlučni vjerovnici i
- vjerovnici stečajne mase.

Stečajni vjerovnici su vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju neku imovinskopravnu tražbinu prema njemu. Vjerovnici se svrstavaju u isplatne redove i prvenstvo namire imaju dužnici koji se nalaze u višim isplatnim redovima. Vjerovnici nižeg isplatnoga reda mogu se namiriti tek kada u cijelosti budu namireni vjerovnici višeg reda, dok se vjerovnici istog isplatnoga reda namiruju razmjerno veličini svojih tražbina.

⁴³ Stečajni zakon NN 71/15 – na snazi 01.09.2015. članak 134.

Stečajni vjerovnici možemo svrstati u sljedeće isplatne redove:

- prvi viši isplatni red,
- drugi viši isplatni red i
- niži isplatni red.

U prvi viši isplatni red ulaze tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika prema kojim je obveza nastala prije otvaranja stečajnog postupka, otpremnine do iznosa propisanog zakonom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu.

U drugi viši isplatni red ulaze sve tražbine prema dužniku koje se ne nalaze u nižem isplatnom redu, a u niži isplatni redu svrstavaju se:

- kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnog postupka,
- troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku,
- novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškovi kaznenoga ili prekršajnoga postupka,
- tražbine za besplatnu činidbu dužnika,
- tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana uprave ili odgovarajuće tražbine.

Izlučni vjerovnici su osobe koje mogu dokazati da neki predmet ne ulazi u stečajnu masu na temelju svoga stvarnoga ili osobnog prava. Stvarno pravo, koje se najčešće pojavljuje u praksi, je pravo vlasništva treće osobe – izlučnog vjerovnika, jer je logično da se predmet koji je u vlasništvu treće osobe izuzima iz stečajne mase i da se s njime ne može raspolagati bez suglasnosti vlasnika.

Izlučni vjerovnik svoje pravo na izlučenje određenog predmeta iz stečajne mase neće moći tražiti ako se predmet više ne nalazi u stečajnoj masi. Ovisno o tome tko je predmet otuđio, čije se izlučenje moglo tražiti, izlučni vjerovnik može zahtijevati da ukoliko je dužnik neovlašteno otuđio predmet čije se izdvajanje moglo tražiti prije otvaranja stečajnog postupka, izlučni vjerovnik može zahtijevati da se na njega prenese pravo na protučinidbu, ako nije ispunjena. Ukoliko se protučinidba može izdvojiti iz stečajne mase, izlučni vjerovnik može zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase. U slučaju da se navedeni uvjeti ne mogu ispuniti, izlučni vjerovnik, kao stečajni vjerovnik, može tražiti naknadu štete. U slučaju da je prije otvaranja stečajnog postupka privremeni stečajni upravitelj, odnosno stečajni upravitelj

nakon otvaranja stečajnog postupka, otuđio predmet čije se izdvajanje moglo tražiti, izlučni vjerovnik ima izbor zahtijevati da se na njega prenese pravo na protučinidbu, ako protučinidba nije ispunjena ili zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase ako se protučinidba može izdvojiti iz stečajne mase ili zahtijevati naknadu štete kao vjerovnik stečajne mase.⁴⁴

Razlučni vjerovnici⁴⁵ su osobe koji imaju pravo na odvojeno namirenje svojih tražbina iz određenih dijelova stečajne mase odnosno vjerovnici koji na određenom predmetu iz stečajne mase imaju kakvo založno pravo koje nije upisano u javnu knjigu, a imaju pravo na odvojeno namirenje svoje tražbine, kamata i troškova iz vrijednosti založnoga predmeta. Ovi vjerovnici imaju pravo odvojenog namirenja na toj stvari ili pravo unovčenja. Ukoliko na predmetu iz stečajne mase postoji založno pravo koje nije upisano u javnu knjigu u toj situaciji vjerovnik ima pravo na odvojeno namirenje svoje tražbine, kamata i troškova iz vrijednosti založenog predmeta.

U ostale razlučne vjerovnike ubrajamo:

- vjerovnici kojima je dužnik radi osiguranja njihove tražbine predao neku pokretnu stvar ili prenio neko pravo,
- vjerovnici koji imaju pravo zadržavanja nekog predmeta, jer su nešto upotrijebili u korist toga predmeta, u mjeri u kojoj njihova tražbina po toj osnovi ne prelazi još postojeću korist,
- vjerovnici koji pravo zadržavanja imaju na temelju zakona,
- Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne samouprave te druge javne pravne osobe, ako predmet za koji postoji obveza plaćanja carine ili poreza prema zakonu služi osiguranju javnih davanja.

Vjerovnici koji imaju tražbine na osnovi troškova stečajnog postupka te ostalih obveza stečajne mase su vjerovnici stečajne mase.

Troškovi stečajnog postupka sadrže: sudske troškove, tražbine neisplaćenih plaća radnika u bruto iznosu utvrđene u stečajnom postupku, nagrade i izdaci privremenog stečajnog upravitelja, stečajnog upravitelja i članova odbora vjerovnika te drugi troškovi za koje predviđeno zakonom da će se naplaćivati kao troškovi stečajnog postupka.

⁴⁴ Dostupno na internetu: <http://novi-informator.net/ste%C4%8Dajni-postupak-%E2%80%93-izlu%C4%8Dni-vjerovnici-1>

⁴⁵ <http://www.iusinfo.hr/DailyContent/Topical.aspx?id=21144>

Pod ostale obveze spadaju: obveze zasnovane radnjama stečajnog upravitelja, a koje ne pripadaju u troškove stečajnog postupka, tražbine odvjetnika za pružene usluge, obveze iz dvostrano obveznih ugovora ako se njihovo ispunjenje traži za stečajnu masu ili mora slijediti nakon otvaranja stečajnog postupka, obveze na temelju stjecanja u stečajnu masu bez osnove te tražbine radnika stečajnog dužnika nastale nakon otvaranja stečajnog postupka.

ZAKLJUČAK

Stečaj je sastavni dio današnjeg poslovanja, međutim pozitivno je to što sam stečaj ne znači automatski „propast“ poduzeća već postoji mogućnost restrukturiranja stečajnog dužnika putem stečajnog plana. Zato je potrebno da se stečaj otvori na vrijeme kako bi se uopće moglo dovesti do eventualnog restrukturiranja.

Vrlo važno je provesti kvalitetan stečajni postupak jer su tada svi sudionici na dobitku kao i društvo u cjelini. Međutim kako bi se ispravno proveo stečajni postupak potreban je učinkovit stečajni sustav. S obzirom da se u poslovnom svijetu dešavaju razne promjene i samo poslovno okruženje je postalo složeno potrebno je konstanto ulagati u unaprjeđenje stečajnog zakonodavstva.

Prije svega stečajna tijela bi trebala što efikasnije provoditi sam stečajni postupak, a kako bi uspješno izveli potrebno je edukaciju članova stečajnog tijela podignuti na višu razinu. Sposobnost efikasnog rješavanja stečajeva omogućava efektivno funkcioniranje gospodarstva.

LITERATURA:

1. Dr. sc. Domagoj Sajter: Procedure i praksa restrukturiranja u stečaju u Republici Hrvatskoj; Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 47, 3/2010
2. Garašić, J., (2017): Najznačajnije novine iz Stečajnog zakona iz 2015. Godine, izvorni znanstveni rad, Zagreb
3. Šimić, Ž., Omazić, I. (2017): Tijela stečajnog postupka, vodič, Zagreb

Pravilnik/zakon:

4. Narodne novine (2015): Stečajni zakon , Narodne novine d.d., broj71/15

Izvori s interneta:

5. <http://www.iusinfo.hr/DailyContent/Topical.aspx?id=21144>
6. <http://novi-informator.net/ste%C4%8Dajni-postupak-%E2%80%93-izlu%C4%8Dni-vjerovnici-1>
7. <https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/ostale-informacije/ispiti/ispit-za-stecajnog-upravitelja-6213/6213>